

תלמודו בידו

דף טו עמוד א

א איזו תקנה הציע ר' יוחנן בן נורי בענין צרת ערוה, והאם לבסוף ניתקן ?

ב כיצד רבן גמליאל שהיה מבני בניו של הלל ייבם את צרת בתו, ובמה נחלקו תנא קמא ואחרים בטעם הדבר ?

ג מדוע ר' עקיבא עישר פעמיים אתרוג שליקט באחד בשבט ?

ד מקוה שאין בו ארבעים סאה אך יש בו נקב פתוח למקוה כשר, מה דינו ?

א תקנה: שחולצות ולא מתייבמות. שאם נתיר צרה להתייבם, הולד ממזר לבית הלל. ואם נתיר לצרה להינשא לשוק בלא חליצה, הולד פסול לכהונה לבית שמאי. **לבסוף:** לא הספיקו לתקן עד שנטרפה השעה. ושוב לא תקנו מחמת הצרות שכבר נישאו בלא חליצה, ואם יחלצו עכשיו תימאסנה על בעליהן. לר' טרפון אין צורך בתקנה זו.

ב 1. משום שבתו של רבן גמליאל היתה אילונית. לתנא קמא, בשעת הנישואין בעלה לא ידע על כך, וקידושה בטעות. לאחרים, אפילו ידע בשעת הנישואין ואשתו היא, שאין אילונית פוסלת את צרתה. 2. משום שבתו התגרשה, ובשעת נפילה לא היתה צרתה צרת ערוה, כי מיתה מפלת. אך לאחרים נישואין מפילים והיא צרת ערוה, אלא שבתו היתה אילונית. 3. משום שבתו נישאה על תנאי שלא נתקיים, ויש תנאי בביאה ובטלו נישואיה. אך לאחרים, בעלה מחל על התנאי ונישואיה קיימים, אלא שהיתה אילונית.

ג ליקט בא' שבט שבין השנה השנייה לשלישית, והסתפק בדעת בית הלל האם ראש השנה למעשר אילן הוא באחד בשבט, וחייב במעשר עני. או בט"ו, וחייב במעשר שני.

ד בית שמאי: אם נפחת הדופן שביניהם ברובו, כשר. בית הלל: די בנקב רחב כשיעור שתי אצבעות המסתובבות בחללה ברווח וכשפופרת הנוד.